

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуусун таңаа

ХАҢЫЛ 1951 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТЭН ТАХСАР

Тэрилтэ түбүгэ

2013 жыл
Олунньу
21
КҮНЭ
ЧЭППИЭР
№ 27-28
(10646-10647)

12+

ТИМИР КӨЛӨ ТИГИНЭЧЧИ ҮЛЭЛИИРИГЭР

В.Н. Сидоров

Үлэни, сүннүгүн, Российский Федерация Правительствотун 1994 сыл атырдаах ыйын 12 күнүнөргө 938 №-дээх "Российский Федерация сиритер-уотутар автомобиль транспортунай средствулары уонна атын бөйгөтө хавмар тилир көлө көрүгүнүн государственной регистрацыйааһын туһунан" уураагар олохторун ыстаабыт. Ити сорукалары толоруута сыл айыы тыраахтардар, байыт хавмар, суолу тутар, тутуула үлэлир, о.д.а. тизиникэлэр, бырысыалтар, техникалык көрүүлэрин ыстаабыт. Итиннэ 50 куб см үлэһэ өлөмнөөх, 50 км/часкаа кыра сироктоох тизиникэлэр биригдэр. Бастаан баһылыгынан суолта сироктоох буолуу ыйдарын ыстаабыт. Ити тизиникэлэри сироктоохтук туһаныыларын, дыгити-сиритер куттыла суох буолуу быраабылаларын тутуууларын, туулаһыр эйгөнү харыстааһыннарлар бөрбөрүсэлэри өсөрүтүүбүт.

Итиннэ таһынан государственной

Улууспут таа хаһаайыстыбатын үлэлэринэн дьарыктанарынан оттоохун-мистааһын, тизир-таһар үлэлэри, сүннүгүн, араас мааркалаах тракторынан өсөрүбүт. Бу тизиникэлэри учуоттааһын, сүүрдүүнү контуруолааһын, о.д.а. үлэлэри Саха Республикатын Правительствотун иһинэн Главтехнадзор Чурапчы улууһунаагы Гостехнадзорун инспекцията өсөрүбүт. Инспекция начальнига Валерий Николаевич Сидоров редакцияга ыалдыттан үлэтин билиһиннэрдэ.

өсөрүбүт. Ол курдук, бастааһыннан, үлэһэ ааттаабыт тизиникэлэргэ государственной регистрацыйаа ыстаабыт. Итиннэ, итигэри ыстааһы, туһаныыта көнүл бизирити экзаменнары тутууу, дастабырыанналары биригдир. Усунуу, регистрацыйаамактарга государственной техникалык көрүүнү өсөрүбүт. Түрдүгүнэн, көнүл бизирити үлэлэр тэрилтэлэр сироктоох оборудованиелаахтарын, бөлөмнэрин, ирдэбилгэ эппиэттиилэрин көрөн инспекция биригдир. Бастаан, аты-ылаһыт, өрөмүөннөөхтү ирдэбилгэ эппиэттир хаачыстыбата суохар хамыһыа баас билэччилэр үлэһэлэри көрүүгэ хамыһыа үлэлэргэ ыстаабыт.

Улууска билиһэ сыһаннаах тизиникэ учуока туруута сылаата эбиллэр. Быһылы сыл тохсунуу 1 күнүнөргө туруунан тыраахтар, самоходнай массына, бырыһыал ахсаана 1444 буолла. Итиннэ тизиникэлэ 1327, бырыһыал 117. Тыраахтар өтгүн ылааха МТЗ 80, 82-533, МТЗ-64, Т-40-28, Т-25-91, Т-16-76, ДТ-75-43, мөһү-тыраахтар (Кытай)-392, суолу өсөрүбүт-40. Баларга нолуок сыл айыы талонуктаах. Быһа холуйан биер ат кууһугэр 10-12 солк буолар. Холобур, Кытай тыраахтарыгар сыла 180-230 солк, МТЗ 800-900 солк буолар.

Сыл айыы улуус баһылыгы дьаһалынан график өсөрүтүү техникалык көрүү ыстаабыт. Тизиникэлэлэр эппиэтти-лэни өйдөөн, сылаата көрүүгэ эппиэттир ыстаабыт. Ити учуока туруу 1444 тизиникэлэ 1164-дэ техникалык көрүүгэ баран көнүл талонун ыстаабыт. Тизиникэ көрдөхкө, 2006 с.-250 уст, 2007 с.-500 уст,

2008 с.-800 уст, 2010 с.-1000 уст. этэ.

Сылаата "Тыраахтар операцията" мөс-сироктоох ыстаабыт. Итиннэ турута, сироктоох докумуннары илэһэ сылааһыла, суол быраабылаларын тутууулар, о.д.а. бөрү-бизиритиллэр. Итиннэ олоххо кылтырига, бөрүбизиритиллэргэ холбоһуктаах өсөрү-очай бөлөх тэрилтэлэр-инспекция, ис дьаһала отдела, олохтоох дьаһалта, росалтосинспекция кылтырылаах. Мөсчөөк эрдэ биллэр-миллэр, хаамыһа, түмүгэ бөчөөккө тахсар. Аастыт сыла баас ыһын 1-30 күннэригэр ыстааһыла. Итиннэ 280 тизиникэ бөрүбизиритиллэн 33 боротокуол өсөрүтүүбүт, 35 киһи административной эппиэтинээ-кэ тардыллан, 15000 солк ыстыраап төлөөбүттэ.

Улууспуттар тыраахтарыһыла 14 №-дээх Одьулууннаагы лицей, "Арчы" үлэлэр киһи кылтырылаабыт куурууна, Диринг агрошколата үлэлэргэ лицензиялаахтар. Итиннэ таһынан Кытай тыраахтарыгар көнүлү байы бөлөмнөһүнэн, тутуууларын сир. Аастыт сыла 167 киһиэхэ тыраахтарыһа дастабырыаннаах бөрүһүнэн, итиннэ 43 киһи байы бөлөмнө-һүнэн. 110 киһи дастабырыаннаахтарын бөрүһүнэн, эрбэригитинэн ула-рыттылар, 8 сүтэригэр дьонно бөрүһүнэн. Хайа промышленноһулар үлэлэргэ анаан "Д", "Е" сана категорияны 6 киһи астардылар. Киһилэр "Анаабыр алмаастар", "Ал-рох" хампаанналарга вахтовкай ньымаан үлэлэһүттэр. Ол эрээри сироктор регист-рацията турарга тизиритиллэр. Холобур, Соловьев нэһилигин баһылыга М. Ф. Кроникова соторутаагыта телевидение-нэ нэһилигинэ 91 тыраахтар баарын

туһунан эппиэт, онтон регистрацыйаан учуока туруута 35. Итиннэ учуоттааһына. Биер нэһилигинэн, хойутааһыны таһаарар түрүгүнэн "Туймаада-лизинг" хампаан-на тыраахтары атылаан баран докуму-нуу хойутаан тизирити буолар.

2012 сыла 198 тизиникэ регистра-цията турда. Итиннэ регистрацыйаа, хатаан регистрацыйаа-134, учуоттан уһуллуу-64. Государственный нүмэр 96 бөрүһүнэн-72 сана кылты, эрдэ нүмэрэ су-ох-12, атын улуустан кэлэн-3, эргэни ула-рытты-9.

Аастыт сыла 3 транспорт баһылаана (ДТП) буолла. Итиннэ 1 киһи өлө, 5 киһи араас өрүттөөх эйгэһинэн ыла. 2012 сыл кулун тутарга К 700-1 тыраахтарга ино-марка кылтылэн 1 киһи өлө, 2 киһи эйгэ-дэ. Баларан ыйытар мөһү-тыраахтары ино-марка үлүгү көтөн 1 киһи эйгэ-дэ Т-25 маар-калаах тыраахтары ыһтан иһээччигэ түтүгүрдэ, 2 киһи араас өрүттөөх эйгэһин-лэри ыла. Бу баһылааннар арылааһын содулаахтар.

Быһыт улуус баһылыгы 2013 сыл тох-сунуу 25 күнүнөргө 102 №-дээх дьаһал-гар олохторун сылаагы техникалык көрүү кулун тутар 12 күнүтүн ыам ыйы 31 күнүн киллэрин туран ыстааһыла. Бары тизиникэлэр табаарыстар олохтоомут графикка көрүүнү бараргытыгар ыгыра-быт. Суолта сироктоох буолууну, быраабы-ланы тутуууу умнукуорун, тизиникэ-сирит биэ туруктаах, улаһуу-хамнаһыт таһаарылаах буолуун.

Алексей СЛЕПЦОВ.

МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ "ЧУРАПЧЫНСКИЙ УЛУС (РАЙОН)"

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№ 102 25 января 2013

О проведении периодического годового технического осмотра тракторов, прицепов к ним, других самоходных и специальных дорожно-строительных машин в 2013 году

Для определения оценки технического состояния тракторов и других самоходных машин уточнения их численности

привлечения и иных регистрационных данных, осуществление мероприятий по профилактике дорожно-транспортных происшествий

1. Провести с 12.03.2013 г. по 31.05.2013 годами (Инспекция Гостехнадзора Сидоров В.Н.) годовое техническое осмотры тракторов, прицепов к ним и самоходных дорожно-строительных машин;

2. Утвердить график проведения годового технического осмотра по всем регистрационным лицам независимо от формы собственности и финансирования (Приложение №1)

3. Всем главам МО поселений и руководителю предприятий, учреждений, органов-защиты всех форм собственности в срок до 12 марта 2013 г. подготовить к техническому осмотру тракторы, прицепы к ним, другие самоходные и специальные дорожно-строительные машины;

4. Данное распоряжение опубликовать в улууской газете "Саҕа олох".

5. Контроль за исполнением настоящего распоряжения возложить на первого заместителя главы МО Илларионову В.И.

С.И.КОВЛЕВ,

глава муниципального образования.

Спорт

регла.

Дьахталларга, үтүө курдук Мария Бырдалычкова, Россия Егорова, Александра Филиппова бастаа-хтар.

УКСААН ХАПКААННАРА

Уксаанга улуус зооис чемпионатыгар зооис былырыангы курдук 18 киһи кылтына. Ол иһигэр 2 ду-обат мастара, Уус-Алдантан күөтүгэр кандидат Сте-пан Румянцев уонна 5-8 олох сана кылтааччылар зооис кураактаһын улаханньык сиргэхсийдэ.

Уксаан уратыга дьон биригдэ сыһытын даһыны бурбаһыан хаалаһыт. Быһыт былырыангы призер Тимофей Носовичев оонькуур ньымаан билэр буол-луннар, сиринэн көрөһүнэр, б-с мөһөстөгү үтэйдилэр. Мастар Илан Новгородов бэһис, Чурапчыга 2 объект туттара сыдаар Степан Румянцев төрдүс таһыста-лар. Уһус Роман Седаащев, зооис Петр Калачев буол-луттар. Манна билигэһэн эггэхкэ, спорт хайа да көрүнөр чемпион аата улахан сыраһан, кылтанах са-наанан ситиһиллэр. Ити хаачыстыбалары чарыккай-дык көрдөрбүт Илья Марков зооис призертан 1,5 очу-куонан атан тахсан, кылтаахтык бастаа. Бу кыл-ыла алтыс буолбатарын Илья түргэн оонькууга аста ба-стаан чакчы даһаастаа. Бу кылтыгыта билиһини, та-баарыктарын, улаханньык үөртө, салтыы билиһи ки-ниттэн алтыс ситиһиллэри эрэ күүтэбит.

Түмүккэ спонсорытыгар, биллэр дуобатчыт А. С. Филатовка улаханньык махтанабыт.

Петр КАЛАЧЕВ,
федерация чыһыт.

ПЛАН-ГРАФИК

Проведения годового периодического технического осмотра тракторов, прицепов к ним, других самоходных и дорожно-строительных машин организаций, предприятий, учреждений и физических лиц по наслетам улуса за 2013

Наименование предприятия и наслетов	Место проведения	Дата проведения
с. Ардах	с. Ардах	12 марта
с. Кытанах	с. Кытанах	13 марта
с. Сылан, уч. Улахан-Куол	с. Сылан	14 марта
уч. Туоһа, Уч. Бэрэ	Туоһа, Бэрэ	15 марта
с. Чыаппара, СХПК «Чыаппара»	с. Чыаппара	27 марта
с. Толоон	с. Толоон	28 марта
с. Мугудай	с. Мугудай	29 марта
с. Ожулун, Листей №14	с. Ожулун	2 апреля
с. Мындагай	с. Мындагай	3 апреля
с. Мырыла	с. Мырыла	4 апреля
с. Чакыр	с. Чакыр	10 апреля
с. Хаһахсыт	с. Хаһахсыт	11 апреля
с. Халар	с. Халар	12 апреля
с. Диринг, ООО «Агро-МТС», Мэллэхсөн	с. Диринг	13 апреля
с. Төлөй-Диринг	с. Төлөй-Диринг	16 апреля
с. Болтоно	с. Болтоно	17 апреля
с. Хатыгы	с. Хатыгы	18 апреля
ПО «Маарыкчаан»	Гараж	19 апреля
ООО «ТРАНССЕРВИС»	Гараж	22 апреля
Филиал ГУП ЖКХ	База ЖКХ	23 апреля
Филиал ГУП «Меллоратор», СХПК	База ПМК	24 апреля
Чурапчы		
ПУБ	База ПУБ	25 апреля
РЭС	База РЭС	26 апреля
ООО «Профлист»	База «Профлист»	29 апреля
ООО «Дорожник»	База ООО «Дорожник»	30 апреля
уч. Урах-Күөрэ	уч. Урах-Күөрэ	14 мая *
уч. Уорда	уч. Уорда	15 мая
ДОК, ЧГИФКлС, ЧРССШН	ЧГИФКлС	16 мая
ПУБ, УНО, ЧСШ	УНО	17 мая
Филиал «Схателеком»	Схателеком	21 мая
с. Чурапчы	с. Чурапчы	С 22-31 мая

В.Н. СИВЦЕВ,

начальник инспекции Гостехнадзора по Чурапчинскому улусу.

РЕСПУБЛИКА ВЕТЕРАННАРА ХАПСЫАЛЛАР

Дьакуускайга 64 уонна 100 харахтаах дьуһаттары холбоон, ветераннара республика чемпионаты буолан ааста. Бу күрөһү биллэр тэрийсэччи Николай Уваров-ский саһаһан, хаас да сыл иккөөһүнэн республика чемпионаты буоларын ситистэ. Манна республика биллэр 40 ветеран муһуһуна-7 мастар, 33 мастарга кандидат. Ол иһигэр Саха аатын Союзна тизир ситиһил-лээхтик көмүсчүбүт республика 13 төгүлүгэр чемпи-онна Николай Савинов, 100 харахтаах дьуһаһа 6 төгүл чемпион Валерий Хорон, 2-гэ бастаабыт Семен Исакон, 80-нун аастар даһыны ураты чуолкай толкуй-лаах Анастас Ядреев, уо.д.а. күөстөрүн холостулар.

Быһырыангы чемпион В. Хорон бу сырылаа биер танчэһиһээх, биер холторуулаах холкутук баста-а. Иккөө мөһөстөнү саха сарыана Николай Савинов ыла. Уһускэ таһыста оһуоннарын чуолкайдык ту-туһар мастар С. Исакон таһыста.

Чурапчытан 3 ветеран кылтыһыттан Кирилл Монастырев 5-с мөһөстөгү таһыста. Киһи көрүбүт 4 мастарыттан биригдэ хотон иккөөтин кытары таһыста, иһигэр 4 эр киһили түһэрбитэ улахан кы-ахтааһын туһулуур. Петр Калачев 10-с мөһөстөнү ыла-ла. Чемпион В. Хорон, мастар В. Куприяновы кы-та таһыста, 4 киһили хотон оһуһуобут түмүктүн сирбэһин. Уопуттаах Егор Попов иһигэр 17 киһили хаалларан, республика күөстөөх ветераннарын орто-тулар сылаһарын эрэллээхтик биэ-э

жордох түзмөрдө,
дизинг жс хайрсуунок
миниатюралары
олус сэрэктки оон
ньостул ар
Мания "бай-бат"
Чурагы Мын-
дарайы хамаанда
бориллигт тизмөн
толору арыян кизг
бизиробили ыла.
"Тизмр уолаттар
Мизг-Халгас ха-
маандын бу кун
сиге толору арыш-
батахтары н-
льүүлүүр сүбө б-
лизтэбиз. Ол да бу-
олар, санг булук-
хатан эрэр хамаанда
осиньуута байтэ ту-
спа ураты айылгы-
лаах. Тындалынаах

Олууны 15 минут "Айыны" КудСК Тын сирин сыбаар аналлаах VI-с республикатаары аччар "Саха КВН Лига" полуфинал буолун ааста. Барыта 4 улустун мустан көтөхтө, түмүсүлүк хаммадананы быһаардылар. Дьүүлүтөр хаммаһына сүрүннөөччүтө СР араларын өбүстөннэй халыктыктыктык

председателя ГИ. Охлопков хамандатын кытта бастыгы талдады.

Курдистанни үс түһүмүрүнүн көтөрүлүшү. Бастагы буоларын курдук байыны билиһиннэриң. Мини ордук чорбойон, "Афганистан" Азия улууна аныгы ытчаат араас уобаранын арыстан чаралыктык көтөрүлүшү. Иккөө: "Визит"

лон" түүхэмжээ хамгаандаттан бигрдийг кишиг тахсан, 15-тн көрүүдүүхү бэлэмизээн кэлэр. Манна бу күн ыраахтан сүүдэр ыалдыгтардыг "Сүрэх тэбэтэ" Нам хамгаандаттан сыйлыг өгүүн тэнгэрэн булбата. Дээ, быгаа-рышлаах бүтэлнэг "Фристалл" дикт түүхэмжээ "Тыя сирин сай-дылыта" дикт түүхэмжээ сонгу

тулхуу мэтэр бүтээнэр, дүүрлүүр
хамлынһаа сүбэлһэ барар нэ-
митэр хамгандалар эгүрдэ
мүнхмүрхэн бэлхтхилээ.

Күүтүүлэх, долгууулаах
чаастай тосхойон кыйылынах-
тары эгэрдалиир гүтэн үүнэн
калда. Ол курдук, чуратшылар
"Уран тыл маастар", мэнэ-
хичаагастар "Бодт Ветнах", ам-

милар "Мажиргэ мэйн", уус-ал-дангар "Алтан чураан" анал ааты ылан үерүүнэрэ үксэтэ. Үгүс-кэ кубулуйбут "Мисс КВН", "Мистер КВН" ол эбэтэр "Күн Күлүүк" ааты Ольга Аянитова (Нам), "Көрүөх Көкүтү" Антон Ануфриев (Амма) ыллаһылар. Үһүс мээстөр "Түмүр уолаттар", иккис "Най-Най" хамаандаһалар таҕыһылар. Оттон бастаагы мээстэ хаһаһытара, "Афғанстан" хамаанда, сыаналаах юне сындыар кубогһунан наһараадалан-нылар. Бастаагы, иккис мээстэр тахсыбыт хамаандаһалар муус устар 5 күнүтэр Дьокуускайга "Сэргэлэх" култура киинетэр ыһыт-тылар республикатаары Саха КВН Лига" фаналыгар кыттар кыһаҥа тиистирэр.

Ааспыт сыйл сэттинньи 15 күнүтэр Чурапчыга "Саха КВН Лигата" оскуола өлрүлүгүтүгү регионнай полуфинала үрдүк таһымга ыһыгыллан аастыга. Ол курдук, сани сылта Г.И. Ожонков хамаандатын кытта Чурапчыга кэлэн, көхтөөх ыччаты сүүмүрдээн бардылар. Финалга көөрбүт, мээстэлэспит хамаандалары барыларын истинтөөк эрдэллэһит! Инникитин сахалыы сиргитүөмү тутуһан, булугас өйгүт этэр санаата үтүөмү эрэ түстээн, көрөөччүтү сырдыкка эрэ салайыһан дикн баара хаалабыт.

Нараян БУРЦЕВА

"Дорожники" ХЭТ бары нэрэ анардарын ааттарыттан бишгээ үлэмж үлээннээхтэрбитин уонна үлүүсүт бары күстээх анардарын Агс дойдуну хамуускээнчилэр күнэринэн эбэрдали-
бит!

Былыр - бытырээттан Ага дөйдүкү калыкка эччилэр өрдү дьон
ытыктабылыгар сындыар сүдү дьон. Байыаннай сулууспара сынды-
ан кустээх саналаат, төрөбүт дөйдүлэригар бэриниилээх дьон
буолан татталлар. Бидиги дөйдүбүт сайдарыгар, инникитин биз-
ни эрэлээстик хардылыгырбытыгар хорсун хоодуот эр дьом-
лут дьонуннаат кылааттарын киллэрэннэр, мэйлээх олоххо оло-
робут. Ытыктабыллаат Ага дөйдү Улуу сэриитин, Афганистан,
Чечня бойобуой дьайгыларыын ветеранара, эр хоһолунар!

Энэхээ уонна чухас дэонтутугар доруубуйамы, дьалу, эйэни, ачамлыгт идэгтүгээр сүттигилээх үлэни бастарыт. Бу быраһынынньас сир үрдүгээр эй, төрөөбүт байдуга таптат кэрэһитэ буолалл!

Олунньу 13 күнүгүр "Дорожник" автопарката 2 санга тизиктөөсүзүн абылган. Ыраак Татарстан Елабута куоратын массыналар онгорор собуотуттан универсальнай суол массыналарга 19 кул айаннаан калылар. Массыналарга ыстаастаах суолпардар Сергей Баранков уонна Василий Безе дуогабарынан олус үчүгүйдик көрөн-хараһан, хатан да сылдымбастах дойдулардар Саха сиригэр арыллылар. Бу массыналар суолу ыраастыыллар, хаарын күрдээлэр, суолга кумах, уу ыһаллар. Бу массыналарга суолпардар Дмитрий Константинович Федоров уонна Семен Васильевич Константинов үлэлтигэр бааманннылар. Массыналарбыт аналларынан хорутуулахтык үлээбэлэригэр баарынан.

Туһанылмалыг отгуур сирн ондох, туһага таһаарым, сүөһү аһылгытын бөлөмнөһүн СР Тыматын хаһаайыстыбатын уонна ас-үөл коньистизирэстикотин ыһтар үлэтиг сүрүн хайысхата буолар. Ол чэрчитинэн, СР Тым хаһаайыстыбатын уонна ас-үөл политикатын ийинэн үлэтир Мелжорацин управлениетын саамайынан, Одьулуун нэһилиэтин "Налым" сирин-уотун туһага таһаарыыта бигили таргыта эмис үлэтигэ. Ол курдук, барыта 51 300 гектар сир дулгунттан ыраастыгыт. Манны 1 буьдосер, 1 погрозача барыта 16 күн үлэтигэр.

Пресс-клуб.

ДОБОРДУУ КӨРСҮҮҮ БУОЛЛА

Биллэрин күрдүк быйылгы жыл улууспутугар "Чөл олох" тыа сириг сайдыыга" дүгөн ааттанан сайдалына. Ол чэрчигинан олусуу 19 күнүтөр КСК-да "Россельхозбанк" Чурагычтаагы эбиг офияһы, "Айылыгы" Култуура уонга духуобунай сайдыы ювинэ, АУ "Сага олох" редакционнай-издательскай холбоһук салайааччылара ВВМакарова, ПВАндров, ААЗахаров бэйлэриг коллективтарын түмэ тардан, чөл ологу хабудзон иллейбига күрөхтэһи ыттыллар.

Малдын биегээ үлэлэхэр, куруук алтынгар дьон дордрдуу көрсүһүүлэрин түмүгэр үлүс миэстээр "Сага олох" РИХ, иккисээ "Аһылгы" хамаандаalara таарыстылар. "Россельхозбанк" үлэлиттерин чулуу хамаандата бастакы миэстэни ылан көрүүдүгө үлэлэтэ.

"CO" corp.

Выборы - 2013

БУДЕМ ГОЛОСОВАТЬ ЗА КОНКРЕТНОГО ЧЕЛОВЕКА

В четверг, 21 февраля, на пленарном заседании Госсовета (Ил Тумэн) депутаты поддержали проект закона Республики Саха (Якутия) "О внесении изменений в Закон Республики Саха (Якутия) "О выборах народных депутатов Республики Саха (Якутия)" и Закон Республики Саха (Якутия) "О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)" в предложенной редакции.

Проект закона комментирует С.А. Сарыпаев, секретарь Чурапчинского местного отделения ЯРО ВПП "ЕДИНАЯ РОССИЯ":

"Мне импонирует, что люди будут выбирать кандидатов в депутаты сами. И совершенно верно, что каждый избирательный округ будет голосовать за конкретного человека, а не за список в целом. Считаю, что в таком вопросе визуализация важнейший фактор, избирательно важно знать за кого он голосует, и кто будет представлять его интересы в Государственном Собрании

То, что партия "Единая Россия" при поддержке ОНФ проводит предварительные народные голосования, позволяет оценить кандидатов в депутаты по профессиональным и личным качествам. А это очень важно. Одно дело прочитать программу

кандидата, обнаружив ее в почтовом ящике, и совсем другое - обсудить предложение кандидата при личной встрече, задать ему вопросы и получить ответы, увидеть, как он разговаривает с народом, как реагирует на критику. И, конечно, сравнить с другими претендентами.

Голосование будет проводиться в течение заранее определенного времени, а принять участие в праймериз может любой гражданин России старше 18 лет. Предварительное голосование проводится для того чтобы обеспечить справедливость выборов на предварительном, но определяющем этапе - этапе отбора кандидатов, чьи имена войдут в предвыборный список партии. Партия намерена не на словах, а на деле обеспечить выдвижение кандидатов в депутаты Государственного Собрания (Ил Тумэн) РС(Я) из народа. "Единая Россия", партия человека труда, партия большинства, поэтому своих кандидатов намерена выдвигать через народ, через процедуру предварительного общенародного голосования.

Местное отделение ЯРО ВПП
«Единая Россия»

Исполнение бюджета МО "Мугудайский наслег" за 2012 год

Доходы	Утвержденный план	Уточненный план	Исполнение	% исп.
1. Налоговые и неналоговые доходы	572,8	572,8	607,3	106,0%
в т.ч. налоговые	517,8	517,8	550,4	106,3%
неналоговые	55	55	56,9	103,5%
2. Дотации на выравнивание бюджетной обеспеченности	12084,6	12084,597	12084,6	100,0%
3. Дотация на сбалансированность				
4. Субвенции	89,0	88,0	88,0	100,0%
5. Субсидии	0	0		
6. Иные безвозмездные перечисления		2270,416	2189,9	96,5%
- из ГС РС(Я)		349,2	349,2	100,0%
- из бюджета МО "Чурапчинский улус"		700	700,0	100,0%
Итого доходов	12746,4	15015,8	14969,8	99,7%
Расходы				
1. Обязательные государственные расходы	4007,7	5286,97	5215,1	98,6%
2. Муниципальная подготовка	81,765	82,534	82,5	100,0%
3. Национальная безопасность и правоохранительная деятельность	524,306	859,9	859,9	100,0%
4. Национальная экономика	808,04	313,3	313,3	100,0%
5. Жилищно-коммунальное хозяйство	990,42	1808,79	1804,3	99,7%
6. Культура	3283,95	3511,29	3511,3	100,0%
7. Спорт	1050,2	3126,333	3117,2	99,7%
Итого расходов	12746,4	14789,1	14703,9	99,4%

СВЕДЕНИЯ О ЧИСЛЕННОСТИ МУНИЦИПАЛЬНЫХ СЛУЖАЩИХ МО "МУГУДАЙСКИЙ НАСЛЕГ", РАБОТНИКОВ МУНИЦИПАЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ И ИХ ДЕНЕЖНОМ СОДЕРЖАНИИ ЗА 2012 ГОД

Наименование показателя	шт. ед. на 01.01.12	шт. ед. на 31.12.12	Уточненный план в рубль	Исполнение в рубль
Глава муниципального образования	1	1		
Расходы всего			494,02	494,02
Расходы на оплату труда и начисления			494,02	494,02
заработная плата			492,00	492,00
начисления			2,02	2,02
Вспомогательный персонал администрации	3	3		
Расходы всего			3387,31	3792,44
Расходы на оплату труда и начисления			3799,63	3911,13
заработная плата			3487,41	3607,81
начисления			312,22	303,32
Вспомогательный персонал	0,25	0,25		
Расходы всего			82,33	82,33
Расходы на оплату труда и начисления			70,58	70,58
заработная плата			64,21	64,21
начисления			16,37	16,37
ЗАГС	0,25	0,25		
Расходы всего			3,44	3,44
Расходы на оплату труда и начисления			3,44	3,44
заработная плата			4,18	4,18
начисления			1,26	1,26
Культура	6,5	6,5		
Расходы всего			3139,85	3316,42
Расходы на оплату труда и начисления			2950,89	3225,38
заработная плата			2175,80	2169,89
начисления			775,09	1055,49

Исполнение бюджета МО "Мугудайский наслег" за 3-й квартал 2012 года

Доходы	Утвержденный план	Уточненный план	Исполнение	% исп.
1. Налоговые и неналоговые доходы	572,8	572,8	607,3	106,0%
в т.ч. налоговые	517,8	517,8	550,4	106,3%
неналоговые	55	55	56,9	103,5%
2. Дотации на выравнивание бюджетной обеспеченности	12084,6	12084,597	12084,6	100,0%
3. Дотация на сбалансированность				
4. Субвенции	89,0	88,0	88,0	100,0%
5. Субсидии	0	0		
6. Иные безвозмездные перечисления		2270,416	2189,9	96,5%
- из ГС РС(Я)		349,2	349,2	100,0%
- из бюджета МО "Чурапчинский улус"		700	700,0	100,0%
Итого доходов	12746,4	15015,8	14969,8	99,7%
Расходы				
1. Обязательные государственные расходы	4007,7	5286,97	5215,1	98,6%
2. Муниципальная подготовка	81,765	82,534	82,5	100,0%
3. Национальная безопасность и правоохранительная деятельность	524,306	859,9	859,9	100,0%
4. Национальная экономика	808,04	313,3	313,3	100,0%
5. Жилищно-коммунальное хозяйство	990,42	1808,79	1804,3	99,7%
6. Культура	3283,95	3511,29	3511,3	100,0%
7. Спорт	3850,2	3126,333	3117,2	99,7%
Итого расходов	12746,4	14789,1	14703,9	99,4%

СВЕДЕНИЯ О ЧИСЛЕННОСТИ МУНИЦИПАЛЬНЫХ СЛУЖАЩИХ МО "МУГУДАЙСКИЙ НАСЛЕГ", РАБОТНИКОВ МУНИЦИПАЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ И ИХ ДЕНЕЖНОМ СОДЕРЖАНИИ ЗА 3-Й КВАРТАЛ 2012 ГОДА

Наименование показателя	шт. ед. на 01.09.12	шт. ед. на 30.09.12	Уточненный план в рубль	Исполнение в рубль
Глава муниципального образования	1	1		
Расходы всего			790,90	714,90
Расходы на оплату труда и начисления			790,90	714,90
заработная плата			607,90	564,90
начисления			183,00	149,00
Вспомогательный персонал администрации	3	3		
Расходы всего			3355,30	2801,20
Расходы на оплату труда и начисления			1662,66	
заработная плата			1293,16	1248,90
начисления			369,50	344,90
ЗАГС	0,25	0,25		
Расходы всего			82,33	61,90
Расходы на оплату труда и начисления			70,58	52,93
заработная плата			64,21	48,65
начисления			16,37	12,28
Культура	6,5	6,5		
Расходы всего			3139,85	2564,89
Расходы на оплату труда и начисления			2950,89	2148,17
заработная плата			2175,80	1811,83
начисления			775,09	736,34

Кули уонна сокуон

ПРОКУРАТУРА СЭРЭТЭР

Чурапчы улууһун прокуратураһар кэбинэи бириэмэҕэ араас тэрилтэ үлэһиттэригэр "Манчаары оонньууларын" тэрийиһэ көмө быһыытынан хамнастан харчы тутуу туһунан элбэх ыйытты кыһыр буолла.

Бэрэбэркэ көрдөрбүтүнэн, Чурапчы улууһун дьаһалтата олохтоох бюджеттан үбүлүнэр тэрилтэлэртэн "Манчаары оонньууларын" тэрийиһэ хаалбыт 5 ый устата 1 күнүгэ хамнастарын тутан, көмө оҥорулоругар этии кылларбит. Бу этии үөрэҕирин, култуура тэрилталарын иһинэн коллектив мунуһаар көрүлүбүт. Ол түмүгэр сорох үлэһиттэр көмө оҥоруула субүлэнтэрин биэрбэтэхтэр.

РФ Үлэ туһунан кодексатын 137-с ыстатыйатыгар хамнастан харчыны тутууһун ханнык түтэнтэ оҥоруллуохтааҕа баар. Ол иһигэр уопастыбаннай тэрээһиннэргэ көмө оҥоруу диэн суох. Ол эбэтэр, тэрилтэ салайааччылары "Манчаары оонньууларын" аһаан, үлэһит бэйэтэ баарын көрдөрөр сайабылыаннаа суох үлэһиттэртэн 5 ый устата 1 күнүгэ

хамнастарын тутар түбэлтэлэригэр РФ Үлэ туһунан кодексатын кэһэр. Оччорго тэрилтэ салайааччыта РФ административнай буруйдар туһунан кодексатын 5.27 ыстатыйатын 1 чааһынан көрүлэр административнай эппизитиһигэр тардыллыан сөп.

Оттон өскөтүн үлэһит чахчы бааран туран, "Манчаары оонньууларын" көмө оҥоруон баарар буоллар, иһин салайааччытын аатыгар сайабылыанна суруйан, байыта ыйыт сууматын фондасчетугар көһөрүүн сөп. Маннык түтэнтэ сокуон кэһигэ тахсыбат.

Улуус прокурора үлэһит быраабын көмүскүүр сыалтан 9 тэрилтэ салайааччылар сокуону кэһини таһаарбат туһунан сэрэтии туттарда, атын салайааччылары кытта көрөһөн үөһэ ыйыттыбыт сокуон ирдэбиллэрин быһаарда уонна Чурапчы улууһун дьаһалтатыгар административнай сурук ыйтта.

И.В. ЯДРЕЕВ

Чурапчы улууһун прокурора, маннайгы кылаастаах юрист.

Ыһырыы

Ытыктабыллаах Чурапчы улууһун олохтоохторо!

Биһиги, В.С. Соловьев - Болот Боотур аатынан Хатылы орто оскулатын коллектива, быһыл республикабытыгар Тыва сириг сайдыытын, улууспуттар Чөл олох - тыва сириг сайдыыта сыла биллэриллибитинэн, Боотуруускай улуус төрүттэмэһэ 375 сыла уонна 19-с «Манчаары оонньуулар» ыйыттылалларын бары сүргэбит көтөҕүлүн, өр күүспүт дьаһалыт күн-түүн чугаһаан иһэригэр долгуйа күүтүбүт.

Республикабыт Президент, Правительствота, улууспут дьаһалтата сүткэн үлэни ыйтан, сана тутуулар дьэндэйэллэр. Ол

эрээри, биллэһин да сиппэтэх-хоппотох, үп-харчы, хары күүһүн эрэйэр кыһаллар элбэхтэр. Онон биһиги, улуус олохтоохторо, хаһаангытааҕар дарааһы түмсөр, сомоҕолоһор күммүт-чаасыт тийээн кэллэ.

Биһиги түөлбөбитигэр ыраактан-чугастан кэлбит ыалдьыттар, спортсменнар кыайан-хотон, сыһынанан баралларыгар ис сүрөхтүттэн баарабыт, сэмэй кылаалпытын кылларарга дьулуһабыт.

Саха норуотун «Норуот күүһэ-көмүл күүһэ» диэн өс хоһоонунан салайтаран, тапталлаах Чурапчыбыт чэчириг сайдарын туһутар

бука бары турунуоһун диэн ыһырабыт уонна 5 күнүгэ хамнаспытын «Манчаары оонньууларын» фондатыгар биэрэргэ биэр санаанан быһаарыммыппытын биллэрэбит. Бу үтүө хамсааһын чурапчылар үтүө санаабыт түмүлүүтүн көрдөрөр, төрөбүт дойдуга тапталбыт, махталбыт бөлүгэ буолар.

Чурапчы спортивнай аата ыраакка диэри дуорайа турдун, дьон-сэргэ махтала өргө диэри уураабатын.

В.С. Соловьев - Болот Боотур аатынан Хатылы орто оскулатын коллектива, профкома.

Күндү биэр дойдулаахтарбыт, уран тарбахтаах иистэннээннэрбит, уустарбыт!

Быһыл сайын Чурапчыга ыйыттылар "Манчаары оонньууларын" тэһэ Боотуруускай улуус тэриллэбитэ 375 сылынан улахан тэрээһиннэр буолаары тураллар. Олортон биридэстэринэн свамал сайынны көрсөр Үрүг тунах ыйыах буолар. Ыһыахха сир-тум да быһыытынан дьон-сэргэ сахалыы танаһы кэтэрэ ирдэнэр.

Кэлинги сылларга сахалыы танаһаах дьон элбэхтэ ыйыах дьиннээх тыһын биэрэргэ көмөлөһөр, хараһы, сүрээ да үөрдэр. Ол эрээри нэһилиннэһэртэн дьахтар, өр аймах эрэ сүрүннээн таннар. Эр дьоммутун уонна ыҕаттарбытын таньынары, симэхтин биллэһин да ситэри кыалла илигин биллэрбит. Ону таһынан ыйыах быһыыт атрибуттар - олбоһу оҥорууга үлэһит ситэтэ суох Маныаха барытыгар

улууспут үрдүнэн сахалыы танаһы тигэр маастардарбыт аһыйахтара хомолтолоох. Оттон нэһилик, түөлбэ ахсын уран тарбахтаах далбар хотуттарбыт, эр хоһууннарбыт, ама, суох буоллахтарай?

Улуустаағы дьахтар сүбэтин, дьэ кэргэн отделин, "Ай" народнай студия тэрийиллэринэн кулун тутар 12-14 күнүгэр "Айылы" Култуура киини быһыыта саалатыгар сахалыы танастар уонна оҥоһуктар быһыыта-дьаарбанчалара тэриллэрин туһунан иһитиннэрэбит. Бу үс күн устата "Ай" студия, улуустаағы музей саха төрүт танастарын көрүүгэ таһаарыахтара, киин библиотека саха танаһын туһунан литературалар быһыытаһаларын тэрийиһэ. Маны таһынан үчүгэй тигилээх сахалыы танастары хааман

көрдөрүү тэриллэрэ. Дьахтар ситмэхтэрин, ыйыахха кэтиһэр төбө танаһын тигэр маастардар оҥоһуктара эмиз көңүл атыһа тахсыахтара. Миэстэтигэр маастардар сакаас быһыытынан былааччыа, сон быһыытын быһан биэрэллэрин таһынан сүбэһэн-амаан көмөлөһүөхтэрэ.

Онон улууспут иһигэр иистэнэр, уһанар дьоммут-сэргэбит бэйэ оҥоһутун атыһа таһаарар түгэни мүлчү тутуман! Оттон нэһилиннэһини ыйыах танаһын, кизгэлэһин атыһылар түһүлгэни көтүппэтигэр ыһырабыт. Сайын ахсын ыйыттылар ыйыахтарбытыгар сахалыы танастаах дьоммут элбэтигэр, оҥоһа хас биридди олохтоох иһэриһэ күүһүрдү!

Улуустаағы дьахтар сүбэ.

ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ "ЧУРАПЧИНСКИЙ НАСЛЕГ" ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)

РЕШЕНИЕ № 02-04/2013

с Чурапча 16 февраля 2013 г.
Об изменении состава "Чаранской" участковой избирательной комиссии муниципального образования "Чурапчинский наслег"

В соответствии со статьей 27 "О порядке формирования участковых избирательных комиссий" и статьи 31 "Статус членов избирательных комиссий" Закона Республики Саха (Якутия) "О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)" избирательная комиссия муниципального образования "Чурапчинский наслег", решила:

1.1. Утвердить членами участковой избирательной комиссии МО "Чурапчинский наслег" следующих лиц:

Чаранский округ

1. Член-Ноева Нина Васильевна, 29.03.1960 г.р. пенсионерка, выдвинут собранием избирателей по месту жительства;

2. Член-Поталов Василий Петрович, 10.12.1986 г.р., учитель МБОУ "Чурапчинская средняя общеобразовательная школа имени С.А. Новгородова", выдвинут собранием избирателей по месту жительства;

3. Член-Григорьев Иван Иванович, 30.07.1986 г.р., техник-инвентарист Чурапчинской филиал ГУП РС (Я) "Республиканский центр технического учета и технической инвентаризации", выдвинут собранием избирателей по месту жительства;

4. Слепцова Антонина Николаевна, 19.12.1980 г.р., медсестра (кардиолог) ГБУ РС (Я) "Чурапчинская центральная районная больница им П.Н. Соколовского", выдвинут собранием избирателей по месту жительства.

АВЧИГИНАРОВ,

председатель ИКМО "Чурапчинский наслег".

ОФЫНД БЭЧЭЭГЭЭНЭ.
ТӨӨР ТӨХСӨӨ